

N:o 7.

Ank. till Riksd. Kansli den 3 Febr. 1872, kl. 5 e. m.

*Kongl. Maj:ts nådliga Proposition till Riksdagen, angående Bruks-
egaren P. Löfs underdåniga ansökning i fråga om dispo-
sitionen af köpeskillingen för afverkad skog å Ejhedens
hemman och Ohre sockens öfverloppsmark i Kopparbergs
län; Gifven Stockholms Slott den 26 Januari 1872.*

Sedan genom Kongl. brefvet den 17 Oktober 1837 medgifvits, att vid afvittring inom Ohre socken af Kopparbergs län hvarje besutenhet skulle erhålla 300 tunnland skattefritt, och att återstoden af sockneområdet, eller kronans öfverloppsmark, äfven finge emellan besutenheterua fördelas mot den ränta och löseskilling, som efter skattläggning blefve af Kammar-kollegium fastställd; samt Kongl. Maj:t derefter medelst nådigt bref den 20 April 1855 förklarar innehafvarne af de å öfverloppsmarken upptagna nybyggena Ejheden berättigade att få lösa dem till skatte och i förhållande till deras jordatal och ränta undfå skogstilldelning i likhet med öfriga socknemännen; så hafva innehafvarne af berörda lägenheter, hvilka enligt Kammar-kollegii utslag den 28 December 1866 blifvit skattlagda till 9 särskilda hemmansnummer om tillhoppa ³³/₁₂₈ mantal och vid fördelningen af öfverloppsmarken fått sin andel deraf sig tilldelad i sammanhang med det under deras hemman skattlagda området utan att derifrån särskildt utstakas, först med Woxna bruksegare i Gefleborgs län redan den 5 Augusti 1855 ingått afhandlingar om rättighet för bruksegarne att under 50

års tid, räknad från den dag då egande- och dispositionsrätten till skogen blifvit åboarne lagligen tillförsäkrad, afverka all den skog, som komme att Ejhedens åboar tilldelas, men derefter åt Bruksegaren P. Löf på Furudal i Ohre socken dels genom köpekontrakter af den 4 April 1868 försålt fem af ifrågavarande hemmansdelar, dels å de öfriga fyra åt honom upplåtit afverkningsrätten till deras skog.

Då nu Bruksegaren Löf i anledning häraf företagit en betydligare afverkning å den Ejhedens hemman tilldelade skogsmark, men Woxna bruksegare för sina afhandlingar sökt in-teckning i hemmanen tidigare än Löf sökt lagfart å sitt köp, så hafva Woxna bruksegare vid häradsrätten i orten väckt talan om bättre rätt till afverkning å skogen och hos Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i länet utverkat qvarstad å det redan fällda timret; men som hemmanen Ejheden ännu icke blifvit till skatte lösta, och afverkningen således företagits på kronans jord utan behörigt tillstånd, lät Kongl. Maj:ts Befallningshafvande vid häradsrätten bevaka talan för kronan, såsom mellankommande part, genom särskildt ombud, Länsmanne J. W. Lyckholm; och häradsrätten förklarade ock genom utslag den 7 April 1869, hvilket Svea Hofrätt sedermera fastställt, det fällda timret tillhöra kronan, som alltså egde att deröfver på författningsenligt sätt förfoga; hvarefter häradsrätten genom särskilda utslag den 27 Oktober samma år förklarar Ejhedens hemmansåboars försäljning och öfverlåtelser åt Bruksegaren Löf icke utgöra hinder mot den rätt till skogsafverkning å deras hemman, som kunde Woxna bruksegare på grund af deras äldre kontrakt tillkomma.

Derefter hafva hemmanen Ejheden den 12 Februari 1870 blifvit försålda till skatte, utom i hvad angår deras andel i öfverloppsmarken, för en köpeskilling af tillsammans 40 R:dr 44 öre, som Bruksegaren Löf erlagt; hvarjemte det i beslag tagna timret blifvit för kronans räkning på öppen auktion försåldt för en summa af 23,032 R:dr 62 öre, som är i Kopparbergs läns ränteri insatt.

Nu har Bruksegaren Löf hos Kongl. Maj:t i underdånighet anhållit, att, enär han vid afverkningens företagande föreställt sig, att hemmanen med dertill anslagen skog innehades under full eganderätt, helst vid skiftesförrättningens afslutande den 8 Februari 1869 vederbörande förrättningsman på tillfrågan uppgifvit, att sådan afverkning kunde, i händelse besvär icke inom förelagd tid anfördes, derefter obehindradt företagas, samt sökanden sedermera fullgjort hvad som för eganderätts förvärfvande erfordrades, Kongl. Maj:t täcktes, till lindrande af sökandens iråkade betydliga förluster, i nåder medgifva, att af den för timret infutna köpeskilling måtte honom tillerkännas godtgörelse för afverkningskostnaden med 75 öre för hvarje stock, äfven-

som att återstoden, antingen oafkortad eller med afdrag af den kronan å öfverloppsmark vanligen tillfallande stubböresafgift af 20 öre för hvarje träd, måtte tilldelas den, som genom laga kraftvunnet utslag visade sig vara till afverkning å skogen berättigad.

Öfver denna underdåniga ansökning har Kammar-kollegium, på nådig befallning, den 14 sistlidne September i underdånighet afgifvit utlåtande samt dervid öfverlemuat underdånig förklaring af Länsmanen Lyckholm äfvensom underdåniga yttranden af kronofogden i orten och Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i länet, som upplyst, att afverkningen utgjort 15,050 stycken sågtimmer, och köpeskillingen, efter afdrag af beslags- och auktionskostnader, 22,076 R:dr 80 öre, hvilka medel blifvit till Statskontoret öfverlemnade; hvarjemte Kongl. Maj:ts Befallningshafvande, enär sökanden påtagligen på god tro, ehuru dertill oberättigad, verkställt ifrågavarande afverkning, hvarförutan någon inkomst deraf icke kunnat statsverket tillflyta, i underdånighet hemställt, att den af honom derå nedlagda kostnaden för timrets fällning och utdrifning, utgörande, enligt hvad äfven kronobetjeningen vitsordat, 75 öre för hvarje timmer, måtte sökanden i nåder godtgöras med tillhoppa 11,287 R:dr 50 öre, samt att tre fjerdedelar af återstående köpeskillingen, eller i jemnt tal 8,100 R:dr, måtte få lyftas af den, som till afverkning å skogen framdeles kunde visa sig vara lagligen berättigad.

För egen del har Kollegium yttrat, att Kollegium med Kongl. Maj:ts Befallningshafvande delade den öfvertygelse, att statsverket, under sådana omständigheter, som de här förekommande, icke borde draga fördel af de kostnader, sökanden å skogsafverkningen nedlagt; och ehuru härvid måhända åtskilnad kunde göras emellan det virke, som fälts å Ejbedens skattlagda och till skatte försålda egor, hvarför afverkningskostnaden enligt verkställd uträkning belöper sig till 10,033 R:dr 33 öre, och det som afverkats å kronans ännu ej till räntan fastställda eller under Ejheden skattelösta öfverloppsmark med en kostnad af 1,254 R:dr 17 öre, till hvilken sednare mark kronan ännu innehade eganderätten, och hvarå skogsafverkningen följaktligen varit ännu mera obehörig än å den förra, har Kollegium likväl funnit sig böra i underdånighet hemställa, huruvida icke hela afverkningskostnaden må till det af Kongl. Maj:ts Befallningshafvande uppgifna belopp sökanden ersättas; hvaremot Kollegium ansett återstående köpeskillingen, såsom influten från åverkad skog å kronojord, till hvilken kronan ensam hade rätt, destomindre böra sökanden tilldelas, som han dertill, enligt hvad ofvan är anfördt, hade mindre rätt än Woxna Bruksegare, utan denna summa, som representerade skogens värde å stubben, böra statsverket fortfarande förbehållas.

Kongl. Maj:t har detta ärende till pröfning förehaft och finner, lika med Kammar-kollegium, den del af ifrågavarande försäljningssumma, hvilken representerar skogens värde å stubben, böra statsverket fortfarande bibehållas; men då under de i målet förekomna omständigheter kronan synes icke böra draga fördel af de kostnader, sökanden efter all anledning i god tro nedlagt på timrets fällning och utdrifning, vill Kongl. Maj:t härmed i nåder föreslå, det Riksdagen må för sin del medgifva, att af den influtna försäljningssumman så mycket, som motsvarar berörda kostnader, eller, enligt Kongl. Maj:ts Befallningshafvandes beräkning, 11,287 R:dr 50 öre, må få till sökanden återställas.

Handlingarne i detta mål skola Riksdagens vederbörande Utskott tillhandahållas; och Kongl. Maj:t förblifver Riksdagen med all Kongl. nåd och ynnest städse välbevågen.

CARL.

C. Fr. Wærn.

*Utdrag af Protokollet öfver finans-ärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i Stats-Rådet å Stockholms Slott den 26 Januari
1872.*

Närvarande:

Hans Excellens Herr Justitie-statsministern *Adlercreutz*,
Hans Excellens Herr Statsministern för utrikes ärendena, Grefve
von Platen,
Statsråden: *Bredberg*,
Berg,
Friherre *Leijonhufvud*,
Wærn,
Wennerberg,
Bergström och
Friherre *Alströmer*.

Föredragande Departements-chefen uppläste härefter till justering följande, i öfverensstämmelse med Kongl. Maj:ts, enligt Stats-Rådets enhälliga tillstyrkande, nedannämnda dagar fattade beslut, uppsatta förslag till Kongl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen, nemligen:

den 21 sistlidne December, angående Bruksegaren P. Löfs underdåniga ansökning i fråga om dispositionen af köpeskillingen för afverkad skog å Ejhedens hemman och Ohre sockens öfverloppsmark i Kopparbergs län;

Uppå Stats-Rådets underdåniga tillstyrkande täcktes Hans Maj:t Konungen i nåder gilla berörda förslag, sådana de finnas detta protokoll bilagda; och skulle i enlighet med samma förslag nådiga propositioner till Riksdagen aflåtas.

Ex protocollo
Axel Ädelgren.